

dicta, et putamina ovorum canibus projicere, modo non sit contemptus rei sacrae. Missalia, Biblia sacra, sic ut et Sacrae imagines non sunt adhibendae ad usus profanos. Secus vero de aliis chartis, in quibus forte scripta sint nomina sacra. Ita Gobat, et La-Croix.

TRACTATUS II.

DE BAPTISMO, ET CONFIRMATIONE.

CAPUT PRIMUM.

De Baptismi essentia, et conditionibus.

1. Baptismus grecce ablutionem, sive immersionem in aqua significat. Triplex autem distingui solet: *fluminis* de quo postea; *flaminis* et *sanguinis*. Baptismus *fluminis* est perfecta conversio ad Deum per contritionem, vel amorem Dei super omnia cum voto, vel desiderio suscipiendo baptismum aquae. Supplet hujus vicem secundum Trident. Sess. 14. cap. 4. quoad remissionem culpae, licet non imprimat characterem, nec tollat omnem reatum poenae. Dicitur autem *flaminis*, quia fit per Spiritus S. impulsus, qui dicitur *flamen*. Fides autem docet, per illum homines etiam salvos fieri ex Trid. Sess. 6. c. 4. dicente, neminem salvari posse sine *lacro regenerationis, aut ejus voto.*

2. Jam vero baptismus *sanguinis* est mors, tolerata pro Christi fide, vel pro alia virtute Christiana, ut docet S. Th. 2. 2. q. 124. a. 5. In multis autem comparatur cum baptismo, quia ad instar illius re-

De Baptismo, et Confirmatione.

135

mittit culpam, et poenam, etsi non ita stricte ex *opere operato*, ut Sacramentum, sed ex quodam privilegio ratione imitationis passionis Christi. Ideo Martyrium prodest etiam infantibus, et Ecclesia colit ut veros Martyres SS. Innocentes; contrarium autem docere, inquit Suarez, saltem est temerarium. In adultis autem requiritur acceptatio martyrii, saltem habitualiter ex motivo supernaturali, contra ac pauci sentiunt, qui nullam requirunt acceptationem. *Effusio vero sanguinis*, inquit D. Th. 3. p. q. 66. a 12. non habet rationem baptismi, si sit sine charitate. Utrum autem sufficiat attritio ad remissionem culpae per martyrium, an contritio sit quoque necessaria, disputant TT.

3. Baptismus *fluminis*, qui magis proprie baptismus dicitur, est: *Sacramentum novae legis a Christo Domino institutum ad spiritualem regenerationem, per ablutionem corporis externam sub prescripta forma verborum.* Hinc materia remota baptismi est aqua naturalis, sive elementaris ex 1. Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, et Spiritu S. non potest introire in regnum coelorum.* Materia proxima est ablutio corporis per aquam naturalem. Forma baptismi sunt illa verba: *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus S.* A quibus non differt quoad substantiam illa Graecorum forma; *baptizetur servus Christi in nomine Patris, &c.* Damnata autem fuit ab Alex. VIII. propositio dicens: *Valuit aliquando baptismus sub hac forma collatus: In nomine Patris, &c. praetermissis illis: Ego te baptizo, &c.* Hactenus in universum de materia et forma baptismi: de illis nonnulla speciatim sci-re oportet.

4. Quaest. 1. Quaenam est materia certe valida, quaenam dubia baptismi? R. Loquendo de materia remota, omnis aqua naturalis, quae proprie speciem aquae retineat, sive fontium sit sive fluminum, si-

"

ve putei sive cisternae, sive calida, sive frigida certo valida est. Item aqua resoluta ex nive, vel grandine. Aqua item sulphurea, sive *materialis*, ut loquuntur D. Thoma, S. Antonius, et alii. Aqua defluens nimboso tempore ex arborum foliis, parietibus, cet. etiam si turbida sit, vel mixta cum alia materia, modo aqua sit praedominans. Denique ros, et vapor densatus, collectus v. g. ex olla, ut notat La-Croix, et adhaeret Concina; non vero succus expressus ex floribus, herbis, et radicibus, ut monet S. Th. Multo minus lac, vinum, sanguis, urina et similia, quae communiter non censentur aqua naturalis. Textum autem Stephani II. ubi videtur approbasse baptismum in vino collatum, suppositum censem Gonet, Tournely, et alii.

5. R. 2. Materia dubia baptismi est 1. jus, et lixivium, quamvis multi cum S. Th. q. 66. ar. 4. dicant esse materiam aptam baptismu, modo non habeant plus de aliena substantia, quam de aqua: 2. aqua ex sale soluto: 3. Cerevisa tenuis, et tenue atramentum. Idem dicunt multi de aqua per alchimiam expressa ex radicibus, herbois, et floribus, quae saltem est materia dubia baptismi; etsi alii id negent cum D. Th. eo quod sit aqua artificialis, et non naturalis. De saliva autem, sudore, et lacrymis dicendum, esse materiam omnino ineptam, ut constat ex declaratione Innoc. III. quoad salivam, et ex jure Can. c. *in quadam de celeb. Misae* quoad phlegma, accepto hoc nomine tam pro sudore quam pro lacrymis. Inter dubiam autem materiam numeratur aqua fluens ex vite, alias arboribus, atque idem aliqui dicunt de glacie, et nive non soluta, quae in necessitate adhiberi possunt sub conditione.

6. Atque hic sedulo notandum, in extrema necessitate, si nequit haberi materia certa, adhibendam esse dubiam sub conditione. Quod verum est, etiam si opinio pro valore Sacramenti non sit nisi tenuiter

probabilis, ut monent Holzman, Antoine, et alii; quia conditio, sub qua ministratur Sacramentum, tollit injuriam Sacramenti, et aliunde necessitas est justa causa ita ministrandi, quae obligat sub gravi Ministrum ex praecerto charitatis. Aqua ex praecerto Ecclesiae debet esse benedicta, adeoque extra necessitatem uti aqua non consecrata mortale est ob Sacramenti revertentiam. Excusant tamen multi a mortali baptizantem privatum sine aqua benedicta.

7. *Quaest.* 2. Quaenam requiritur ablutio corporis ad valorem baptismi? R. Sufficit quaevis ablutio corporis, sive fiat per immersionem, sive per aspersionem, vel per infusionem; servanda tamen est praxis uniuscujusque Ecclesiae. Et quamvis trina immersio, vel infusio necessaria non sit, ut constat ex Tolet. Concilio, ubi tamen haec viget consuetudo, graviter peccaret qui aliter baptizaret, ut docet D. Th. q. 56. ar. 8 Aliquando in Ecclesia una tantum immersio fuit adhibita. Hodie apud nos trina infusio est in usu, atque ita praescribitur in Rituali Rom. et quidem cum gravis sit materia, sub gravi ritu obligat. Curandum autem est, ut forma non perficiatur, antequam trina fiat ablutio; nec ter, sed semel tantum verba sunt pronuntianda.

8. Quaenam autem corporis pars sit abluenda, ut valeat baptismus, controvertitur a DD. Illud certum est, valere baptismum in toto corpore, aut saltem in capite collatum, tanquam parte principali corporis. Et quamvis communis opinio doceat valere etiamsi conferatur in scapulis, humeris aut alia corporis parte principali, non licet aliter baptizare, quam in capite extra necessitatem. Imo si quis in necessitate caput non ablueret, deberet iterare baptismum sub conditio-
ne ex D. Th. loco nuper citato, licet nonnulli contradicant. Qui absque dubio iterandus est, si ablutio fiat in aliqua ex partibus minus praecipuis, puta, digito,

pede, capillis cum dubius sit saltem baptismus in illis collatus. Invalidus est autem, si aqua tantum vestes contingat, corpori contiguas.

9. *Quaest.* 3. An valeat baptismus, si quis proieciat infantem in puteum, vel flumen, et formam pronuntiet? R. Negant Scotus, et alii; affirmant Suarez, Layman, et alii multi. Certum autem est, non licere ita infantem projicere, etiam si mox absque baptismo sit decessurus, cum nunquam liceat directe innocentem occidere. Et ob eandem rationem non licet incidere ventrem matris proxime moriturae, ut ejus infans baptismum recipiat, ut expresse docet D. Th. qui in 3. p. qu. 68. ar. 11, ait. *Non debet homo occidere matrem, ut baptizet puerum; si tamen mater mortua fuerit vivente prole in utero, debet aperiri, ut puer baptizetur.* Addunt aliqui, aperiendum esse viventis matris uterum, si iudicio Chirurgi possit incisio fieri absque periculo mortis Matris.

10. *Quaest.* 4. An puer in periculo mortis possit baptizari in utero matris? R. 1. Non valere baptismum, si conseratur puer, abluedo corpus matris. Ita omnes; quia sic infans in se non ablueretur, quod ad baptismum est omnino necesse: 2. in casu verae necessitatis non esse expectandum, ut puer ex utero omnino egrediatur, sed in quacumque parte corporis manifestetur, esse ablendum, quamvis postea natus puer iterum sub conditione sit baptizandus, si in aliqua minus principali parte sit ablutus: 3. nondum esse ab Ecclesia decisum, an valeat baptismus, etsi nulla pueri pars in lucem prodierit, si per instrumentum puer aqua tingi possit. Unde in re dubia Benedictus XIV. post explicatas varias hac de re opiniones, earumque fundamenta lib. 7. de Syn. c. 5. concludit: *Ad Parochos pertinere obstetrics instruere, ut cum causus evenierit, in quo infantem, nulla adhuc sui parte editum, mox decessurum prudenter timeant, illum baptizent*

De Baptismo, et Confirmatione. 139
sub conditione, sub qua pariter erit iterum baptizandus, si periculum evadat, et foras prodeat.

11. Notat tamen ad valorem baptismi non sufficere quemcumque aquae contactum, sed requiri successivum per applicationem aquae cum motu locali circa partes corporis; vas enim licet aqua plenum non dicitur ablui, nisi ei aqua per motum applicetur. Unde extra necessitatem non licet intingere puerum per modum aquae lustralis: neque sufficit una, vel altera gutta ipsum aspergere. Multo minus valet baptismus, si quis labatur in aquam, vel ab alio protrudatur, et alter formam pronuntiet. Idem enim debet esse Minister, qui abluit, et pronuntiet verba formam constitutientia. Si quis autem digitis, vel manu madefacta puerum abluit, valet baptismus juxta multos cum Scoto; sed Tournelyus dubitat.

12. *Quaest.* 5. Quaenam est forma baptismi certa, quaenam dubia? R. 1. Forma necessaria ex Florentino, et Rit. R. est haec: *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus S. Amen.* Quibus verbis significatur: 1. persona baptizantis: 2. persona baptizati: 3. actio baptizandi: 4. unitas Divinae naturae, et Personarum Trinitas, idque explicite proprio uniuscujusque nomine. Hinc valide baptizat, qui pro *baptizo* dicat *abluo*, *mergo*, cet. idem experientia. Pariter qui pro *Te* utatur communis nomine, vel proprio; vel retineat personam baptizantis, cum Ecclesia in Conc. Flor. approbarit Graecorum formam: *Baptizetur servus Christi* cet. quae solum implicite baptizantem continet. Nec verbum *Amen* pertinet ad essentiam baptismi; quia sine illo omnia per formam significata salvantur.

13. R. 2. Non valet haec forma: *Baptizo te in nominibus Patris, et Filii, &c.* quia multiplicatur natura, seu essentia Divina. Nec valet sub hac formula: *In Patre, et filio; vel cum Patre, et filio, vel in nomine*

Patris per filium, et similibus significantibus diversitatem naturae, aut ejus unitatem non satis explicantibus. Imo nisi explicitentur singillatim personae, adeoque invalida est forma: *Ego te baptizo in nomine Dei*, vel *S. Trinitatis*, vel *in nomine Dei unius*, et *Trini*, vel omissa aliqua persona Divina. Quo pacto autem intelligendum sit illud Act. c. 8. *In nomine Christi baptizabantur viri*, disputant PP. et interpres. Scotus, et alii volunt, Apostolos valide baptizasse in nomine Christi ex speciali dispensatione. Alii probabilius intelligunt illa verba *in nomine Christi*: in virtute Christi, sive in baptismō Christi, ad differentiam baptismi Joannis, putantque ab Apostolis baptizatum fuisse sub eadem forma, qua nos utimur. Quicquid de hac controversia fuerit, hodie certum est baptismum esse invalidum, nisi conferatur *in nomine Patris, et Filii, et Spiritu S.* ut declaravit Pelagius Papa in c. *Si revera de Cons. dist. 4.* Nec obstat textus Nicolai Papae ad Bulgaros respondentis validum esse baptismum in nomine J. Christi tantummodo collatum. Nicolaus enim solum fuit interrogatus, an valeret baptismum Judaeo collatus, responditque affirmando, atque obiter de forma baptismi Ambrosii mentem exposuit, nihil omnino ex cathedra definiendo.

14. R. 3. Dubia est forma baptismi: *In nomine Patris, in nomine Filii, in nomine Spiritu S.* item *in nomine genitoris, et geniti et ab utroque procedentis*. Quod si proferatur: *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus S. et Mariae Virginis*, attendenda est intentio Ministri, qui si Mariam voluit exprimere in eodem sensu, quo Personas Trinitatis, vere non baptizavit, cum ille sensus contrarius sit institutioni Christi; vallet autem baptismus, si solum ipsam vocare voluit ut adjutricem. In universum vero videndum est, an mutatio fuerit accidentalis, an substantialis; prima enim non reddit baptismum invalidum, reddit vero secun-

da. Mutatio autem erit substantialis, cum variatur substantia sensus a Christo Domino intenti; accidentalis autem erit, cum manente eodem sensu, solum variantur verba, quae non vitiant baptismum, modo in Ministro sit animus faciendi id quod intendit Ecclesia. Nemini autem licet aliis verbis uti, quam in Rituallī praescriptis; possunt autem proferri in lingua vernacula, et saepe ita proferri oportet a mulieribus ob errandi periculum, si latine loquantur.

CAPUT II.

De Ministro Baptismi.

15. *Quaest. 1.* Quisnam sit Minister baptismi? R. Omnis homo ratione utens, sive sit vir, sive femina, sive fidelis, sive infidelis valide baptizat. Sic definitum est in decreto fidei Eugenii IV. et in Conc. IV. Laferan. c. firmiter de Summ. Trin. ubi dicitur, *firmiter baptismum tam parvulis, quam adultis in forma Ecclesiae a quocunque rite collatum proficere ad salutem.* Imo, urgente necessitate, quilibet potest, ac debet baptizare, ut proximi aeternae salutis subveniat. Extra necessitatem vero nemini licet baptizare, nisi Ministro ordinario, qualis est Episcopus, Parochus, sacerdos, et Diaconus. Peccant autem Diaconus, et Sacerdos, qui absque facultate Parochi, vel Episcopi baptismum conferunt. Nec vero Episcopus, aut Parochus licite possunt ministrare baptismum in aliena Dioecesi, vel parochia, nisi cum tacita, vel expressa proprii Sacerdotis facultate, quia violarent jus Episcopi, vel Parochi.

16. *Quaest. 2.* Quis ordo servandus est inter baptismi Ministros? R. Extra urgentem necessitatem Parochus primo loco baptizare debet; eo deficiente, quilibet aliis Sacerdos; Sacerdoti succedit Diaconus,

Diacono Subdiaconus, et huic alli Clerici in minoribus ordinati, suo quisque ordine, et gradu. Mulieribus praferendi sunt viri, infidelibus fideles. Aliquando tamen oportet hunc ordinem non servare, v. g. si mulier magis perita sit, quam vir, aut pudoris gratia oporteat feminam praeserri. Hinc Rit. Rom. praescribit: *Curare debeat Parochus, ut fideles, praesertim obstetrics, rectum baptizandi ritum probe teneant, et servent.* An autem graviter peccet laicus, qui in necessitate baptizet, dum Sacerdos adest? Negant aliqui a. pud Salmant., alii tamen plures affirmant cum Suarez, quia vere tunc usurpat jus Sacerdotis, et injuriam facit Sacramento.

17. *Quaest. 3.* An duo simul baptizare possint? R. 1. Invalidus est baptismus, si unus abluat, alter verba pronuntiet; quia formam adhibet falsam, dicens, se baptizare, cum re vera non abluat. Ita omnes cum S. Th. 3. p. q. 67. Sunt tamen, qui putent, pose id fieri sub conditione in gravi necessitate, ut v. g. si mutus ablueret, caecus autem formam pronunciat. Ita Cajet. Suarez, alii; sed eventus hic erit certe rassisimus, et in eo, periculo elapso, debet infans iterum sub conditione baptizari.

18. *Quaest. 4.* Quo tempore infantibus baptismus sit conferendus? R. Graviter peccare parentes, qui per multum temporis puerorum baptismum differunt. Est communis TT. doctrina ex pluribus Conciliis Provincialibus, quae decernunt pueros quam primum esse baptizandos. Et Rit. Rom. praescribit: *Parochus hortetur, ne pueris Sacramentum tantopere necessarium nimium differatur cum periculo salutis.* Quale autem spatium temporis nimium censeatur, non convenit inter DD. Jueninus gravem dilationem censet, quae unum, vel alterum diem excedat; sed haec opinio plus justo severa est. Alii cum Suarez non esse gravem putant, si mensem non attingat. Communier

tamen sententia, et probabilior cum Soto, Roncanglia, aliisque tenet, nimirum non diffiri baptismum, modo intra 10 dies, vel undecim conferatur.

19. *Quaest. 5.* An possint puerit baptizari sine solemnitatibus ab Ecclesia praescriptis? R. Neg. nisi gravis causa excusat, cum Ecclesia ob honorem Sacramento debitum solemnes caeremonias graviter praescribat. Quod si urgente necessitate, solemnitates omniantur, debent postea rite suppleri. Nec possunt domi privatum baptizari, nisi liberi Regum, vel Principum ex Clem. unica de Bapt. Hinc Laymanus putat graviter peccare Magnates, qui extra necessitatem filios suos faciunt privatum baptizari, ut deinde cum pompa caeremoniae in Ecclesia perficiantur. Ego tamen existimo hanc consuetudinem, ubi jamdiu sit introducta, non esse, facile damnandam. *La-Croix de bap. n. 337.*

CAPUT III.

De suscipiente Baptismum.

20. *Quaest. 1.* Qodnam est subjectum capax baptismi? R. Omnis, et solus homo vivens, sive infans sit, sive adultus, modo nondum sit baptizatus. Perpetuo amentes, qui nunquam usi sunt ratione, valide baptizantur, quia censentur ejusdem conditionis, cum infantibus. Quod si aliquando usum rationis habuere, non valet baptismus, nisi eum ante amentiam petiverint. Nec vero validus est baptismus iteratus, nisi sub conditione, et justa de causa. Rebaptizantes autem fiunt irregulares, et in jure civili subjacent poenae mortis. Quam tamen poenam non incurrint rebaptizantes sub conditioen, etiam sine causa. An autem isti evadant irregulares? Disputant DD. qui certe non negant eos gravis sacrilegii reos esse.

21. Nondum perfecte natus bautizandus est, si sit

periculum, modo pars aliqua possit ablui. Imo ut probabiliter antea diximus, in imminenti periculo, potest infans sub conditione baptizari in utero matris, si per syphonem aqua tingi possit. Sunt etiam sub conditione baptizandi foetus abortivi, in quibus aliquid signum vitae sit, licet dubium, et equivocum, quicquid contra sentiat Natalis Alexander. Praesertim cum hodie recepta sit opinio, foetum jam tunc ab initio sui conceptus, vel saltem post dies aliquot, anima informari. Sed non debet baptizari massa carne, quae nulla constat organorum dispositione, ut notat Tournelyus, cum a Rit. Romano requiratur ad baptismum in parvulo, *ut indicet aliquem motum vitalem*.

22. *Quaest. 2.* An sit validus baptismus uni a pluribus collatus, et an plures simul ab eodem possint baptizari? R. 1. Si plures simul abluant, et formam pronuntient, erit validus baptismus, modo quisque intendat baptismum conferre independenter ab alio; secus vero si unusquisque baptizare intendat in consilio alterius, tanquam causa partialis, quia forma non redderet sensum verum. Ita S. Th. Suarez, et alii communiter, qui notant baptizantes priori modo graviter peccare contra ritum Ecclesiae. R. 2. valide, sed extra necessitatem illicite plures ab eodem baptizantur sub hac forma: *Ego vos baptizo in nomine*, cet. Qua ratione solum uti licet imminentे mortis periculo, cum tempus non suppetit singulo seorsim baptizandi.

Notandum est etiam validum esse baptismum puerο collatum, quem forte minister putat esse puellam, vel e contrario; quia ipsius mens erat praesentem baptizare.

23. *Quaest. 3.* An et quando liceat monstris baptismum ministrare? R. Si capite, et pectore speciem hominis exhibeat monstrum, licet alia membra ferina sint, est absolute baptizandum; secus

vero si pectus, et caput sit ferinum. Quod si caput tantum ferinum sit, cetera humana, differendum est, donec melius dignoscatur, nisi mortis sit periculum, in quo baptizari debet sub conditione. Notat tamen Tournelyus cum S. Th. baptismum esse sub conditione ministrandum, cum dubitatur homine sit, an belua, si prodierit ex congressu hominis cum femina, vel ex illius concubitu cum bestia; non ita si ex femina, et bruto, cum non descendat ex Adamo, utpote non conceptum ex virili semine. Quod si membra sint geminata, ut dubitetur, unane, an plures sint personae, inquit Rit. R. non baptizentur, donec id discernatur. Discerni autem potest, si habeat unum, vel plura capita, vel pectora; tunc enim totidem erunt corda, et animae, et eo casu singuli seorsim sunt baptizandi. Quando vero non est certum Ministro esse duas personas, vel quia duo capita, aut duo pectora non habet bene distincta, tunc debet primum puer unus absolute baptizari, et postea alter sub conditione, *si non es baptizatu cet.*

24. *Quaest. 4.* An, et quando baptizandi sint filii infidelium? R. 1. baptismum illis collatum, etiam invitis parentibus, validum esse. Ita DD. communiter cum S. Antonino, et Augustino, qui ep. 98. rationem affert: *Non enim scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex parentum voluntate; sed Nisi quis renatus fuerit ex aqua, et Spiritu* S. 2. quod si parentes fideles a fide deficiant, eorum proles, ipsis invitatis, possunt baptizari. Sicut enim Ecclesiae potestas est coercendi parentes ad fidem observandam, ita ad separandos ab eis filios; id quod locum habet, si unus tantum parentum fuerit antea fidelis. Quod si proles mansura sit apud parentes haereticos, non posse baptizari ob periculum perversioνis, censem Suarez, Salmant., Concinia, alii. Verumtamen alii multi affirmant; tum quia perversio non est adeo certa, cum plures in infantia decedant;

tum quia idem urget periculum, si proles non baptizetur, baptizatur enim ab haereticis, a quibus verum baptismus confertur. Secus vero dicendum, si baptismus invalide conferatur, ut conferri solet apud Anabaptistas, et apud Lutheranos quosdam, et Calvinianos, quia istorum proles cum filiis infidelium comparantur.

25. R. 3. Filii infidelium rationis compotes, si baptismum petant, possunt, ac debent baptizari, etiam reluctantibus parentibus. Imo et baptizati debent segregari a parentibus, ut a periculo perversionis avertantur. Ita TT. communiter, et novissime Bened. XIV. ex Conc. Tolet. relato c. de *Judaeis*. Qui docet cum Lugo, in dubio rationis puerum, qui septennium attingit, posse baptizari, cum pro rationis usu stet praesumptio: si vero nondum septennium implevit, differendum esse baptismum, donec constet de perfecto ipsius rationis usu; monet tamen sapienter, ipsum interea segregandum esse a parentibus, et in tuto loco custodiendum.

26. R. 4. Posse, ac debere baptizari prolem, si versetur in proximo periculo mortis. Ita DD. laudati cum Bened. XIV. qui in hanc rem affert duo decreta S. Cong. R. 5. filium qui positus est extra potestatem parentum infidelium, posse baptizari, modo non sit prudens timor, quod ad eos postea revertatur. Idemque dicendum est cum laudato Bened. XIV. de filiis a parentibus infidelibus expositis, vel derelictis, cum eo ipso liberi sint a patria potestate ex c. 1, de *infant. et lang. expos.* nec illis reddendi sunt, etiamsi postea revertantur. Quod alii jure extendunt ad liberos infidelium perpetuo amentes, atque etiam ad eos, qui in bello justo capti sunt, aut nati sunt ex mancipiis Christianorum, cum in utrosque Domini potestatem habeant.

27. Quod si unus parentum consentiat, altero reluctante, potest baptizari. Imo si mortuo Patre, avus

Paternus consentiat, matre reluctantante, ut declaravit Greg. XIII. Quid si uterque Parenz repugnet? R. Si filius manere debeat in potestate parentum, non licet eum baptizare ob certum periculum perversionis. Ita decrevit S. C. S. Off. an. 1703. Et licet multi cum Scoto censeant ipsos saltem auctoritate publica posse subtrahi a parentum potestate, ut baptizentur; haec tamen sententia vix potest in proxim deduci ob gravia incommoda, quae inde orientur. Atque hinc D. Th. ait Ecclesiam nunquam consueuisse baptismum conferre filiis infidelium, invitis parentibus. Imo pro Hebraeorum filiis extat Const. Julii III. imponens suspensionem, et poenam mille ducatorum filios Hebraeorum baptizantibus contra voluntatem Parentum. Idque confirmavit S. Cong. C. 16. Julii 1639, statuens, nullo modo baptizandos esse liberos Hebraeorum sine ipsorum consensu, donec legitimam aetatem attigerint. Quod si Parentes Judaei filium offerant baptizandum, ut a morbo liberetur, baptizari debet ex dec. S. C. Off. 24. Sept. 1699. Sed rite baptizatus avelli debet a parentibus, ut christiane instituatur.

Vide alia de hoc arguento apud Bened. XIV. in ep. ad Archiepiscopum Tarsensem, tum in egregio Opere de Syn. Dioeces. lib. VII. c. 6.

28. Quaest. 5. An baptismus iterari possit? R. 1. Baptismum valide semel susceptum non posse iterari. Constat ex ep. Pauli ad Ephes. 4. *Unus Deus, una fides, unum baptisma:* 2. ex perpetua praxi, et traditione Ecclesiae: 3. ex Conciliis Florent. et Trid. Sess. 7. Can. 11. Unde baptismi iteratio grave sacramentum est tum ex parte ministrantis, tum ex parte illius, qui scienter recipit ex c. 108. de *Consecr.* R. 2. baptismus debet sub conditione iterari, cum prudenter dubitatur utrum valide sit collatus. Constat ex c. 2. de bapt. ubi Alex. III. ait: *De quibus dubium est, an baptizati fuerint, baptizentur his verbis praemissis: Si*

baptizatus es, non te baptizo; sed si nondum es baptizatus, ego te baptizo, cet.

29. Id quod servandum est, sive dubium sit positum, sive negativum ex c. *parvulos de consec. dist. 4.* cum in utroque casu aequae periclitetur salus hominis ob defectum baptismi. Pariter si constet de baptismio, sed prudens sit dubitatio de legitima materia, vel forma, vel intentione, *ne talis dubitatio ruina fidelibus fiat, quoniam non monstratur iteratum, quod non certis indiciis ostenditur rite peractum,* ut ait S. Greg. lib. 12, ep. 31. Monet autem Bened. XIV. lib. VII. c. 6. de Syn. non esse temere adhibendum baptismum sub conditione ob merum scrupulum, vel temerariam suspicionem, sed insuper requiri, ut prudens subsit, et probabilis ratio dubitandi, quemadmodum exigit Catechismus Roman. p. 2. de Sacram. Bapt. n. 59.

30. Ex qua doctrina colligitur 1. non esse baptizandum iterum infantem, de cuius baptismo sit saltem unus testis oocularis, fidei dignus, ut docet ipse Bened. in Notif. 8. n. 8. Idque etiam si testis sit femina, modo sit exceptione major, nec sint alii testes contrarium testantes. 2. esse sub conditione baptizandos infantes expositos, qui reperiuntur sine schedula de baptismio. Idemque sentiendum cum Bened. XIV. de infantibus, licet appensum collo scriptum habeant, modo non posit haberi certitudo moralis de baptismo rite collato. Ita decretum est in Conciliis Cameracensi, Narbonensi, Aquensi Tolosano, et Mediolanensi, atque etiam declaravit Cong. S. Conc. 15. Jan. 1724. excipiens schedulas, in quibus esset moralis certitudo. Colligitur 3. pueros domi ab obstetricibus baptizatos non esse denuo baptizandos, nisi adsit probabilis suspicio erroris in collato baptismo. Ita censuit S. Congreg. teste docto Zaccharia, et est conformis Catechismo Rom. supra laudato, et instructioni S. Caroli de *Baptismo:* 4. nec esse rebaptizandos ex S.

Cong. declaratione pueros ab haereticis baptizatos nisi in locis, ubi Pseudo Ministri adhibere non scalent conditions ab Ecclesia praescriptas.

CAPUT IV.

De effectibus Baptismi, et ritibus ab Ecclesia praescriptis.

31. *Quaest.* 1. Quinam sint effectus Baptismi? R. 1. condonatur per baptismum originale peccatum, atque etiam actuale ante baptismum commissum, ut constat ex Trid. Sess. 5. § 5. et Catechismo Rom. n. 42: 2. condonatur etiam poena pro peccatis debita, ut constat ex eodem Trid: 3. infunditur Divina gratia, qua filii Dei, et regni coelestis haeredes efficiuntur: 4. imprimatur character, quod signum est in anima inhaerens et nunquam deleatur: 5. denique baptizatus fit Ecclesiae membrum, ejusque auctoritati subjicitur. Nota tamen in adulto, ut cum fructu baptismum recipiat, praeter intentionem requiri fidem, et notitiam mysteriorum nostrae fidei, et poenitentiam, hoc est contritionem de peccatis, sive perfectam, ut volunt aliqui, sive imperfectam, ut aliis placet probabilius cum S. Th. in 4. dist. 6. q. 1. a 3. ad. 5.

32. *Quaest.* 2. Quaenam sunt caeremoniae praecipuae baptismi? R. 1. In unaquaque Ecclesia servandi sunt ritus, qui in ea obtinuerunt, nec eos mutare licet pro libito. In universum tamen servanda sunt sequentia extra urgenter necessitatem: 1. Baptismus conferendus est in aqua consecrata: 2. non potest solemniter conferri, nisi in Ecclesia, exceptis filiis Principum, et Magnatum: 3. baptizandum est cum unctione chrismatis, et quidem illius anni, si haberi potest: 4. adhibendas sunt insufflationes, exorcismi, saliva, sal, aliquae sacri ritus, qui ab Apostolis

merito creduntur originem trahere: 5: necessarii sunt ex more Patrini, qui baptizatum de fonte suscipiant: 6. baptizato nomen alicujus Sancti est imponendum. Denique Parochus tenetur in libro notare nomen baptizati, et parentum ejus, diem, et horam nativitatis et Patrinos. Item an baptismus sub conditione, vel sine caeremoniis sit collatus; an et ubi infans expositus sit repertur, cet.

33. R. 2. Cum sine caeremoniis collatus est baptismus ex gravi aliqua causa, supplendae sunt postea caeremoniae, cum primum opportune fieri possit. Omittere autem sine gravi causa ritus ab Ecclesiae praescritos, grave peccatum est, ut inter omnes convenit. Quod si collatum solemniter baptismum postea deprehendatur esse invalidum, alii volunt iterandas esse caeremonias, alii id negant; quia dum suppletur baptismus, cum eo caeremoniae prius adhibitae moraliter conjuguntur. Utraque opinio est probabilis, sed prima tutior est, et in praxi consulenda, nisi obstet periculum scandali, vel infamiae. Imo in haereticis valide, sed absque caeremoniis baptizatis moris non est ritus solemnes supplere, ne videamus baptismum haereticorum improbare, inquit Laymannus c. 8. de bap. n. 10.

34. Quaest. 3. Quodnam est officium Patrini in baptismo? Nota 1. in baptismō solemni ex perpetua Ecclesiae traditione adhiberi debet unus saltem, qui puerum de fonte suscipiat, sive sit vir, sive femina, nec possunt esse plures, quam duo, scilicet unus vir, et una femina ex Trid. Sess. 24. c. 5. In privato autem baptismo non est opus suscipiente, seu patrino. Nota 2. ut quis valide sit patrinus, debet saltem septenium complesse: 2. debet esse baptizatus: 3. requiritur ut sit a parentibus, vel a parocho ad id munieris designatus, nec licet Parocho mulare designatum a parentibus; quamvis valide mutaret, ut docent

multi contra alios: 4. ut in ipso baptismo baptizatum de fonte suscipiat, vel de manu baptizantis, cum intentione, et cognitione munieris, quod praestat. His praemissis.

35. R. 1. Is qui puerum de fonte suscepit, ait D. Th. 3. p. q. 67. a. 8. *assumit sibi officium Paedagogi; et ideo obligatur ad habendam curam de ipso, si necessitas imminaret, sicut eo tempore, et loco, quo baptizati inter infideles nutriuntur. Sed ubi nutriuntur inter catholicos Christianos, satis possunt ab hac cura excusari, praesumendo quod a suis parentibus diligenter instruantur. Si tamen quocumque modo sentient contrarium, tenerentur secundum modum saluti spiritualium filiorum curam impendere.* Haec Angelicus ex cap. Vos ante de Consecr. 4. et ex variis Conciliis, quibus consonat Rituale Romanum. R. 3. patrini vices gerunt Parentum spiritualium; contrahunt enim cognitionem spiritualem cum parentibus baptizati, quae est impedimentum matrimonii. Non contrahitur tamen, si id fiat in casu necessitatis. Hinc ab officio Patrini excluduntur Pater, et mater baptizati, publice criminosi, infames, excommunicati, haeretici, nescientes doctrinam Christianam. Item prohibentur id munieris suscipere Abbas, et Monachi ex c. non licet, quo nomine probabilius veniunt etiam alii Regulares, cum Rit. Rom. id vetet facere Regulares omnes, etiam Sanctimoniales. Ubi tamen contraria viget consuetudo, possunt admitti saltem cum Praelati facultate.

36. Quaest. 4. An duo conjuges possint licite suscipere alienam prolem? Negat Suarez ex Constit. Urbani II. id prohibente. Affirmant tamen alii communiter cum D. Th. in 4. dist. 42. a. 3. q. 2. ad 4. dicente: *Nihil prohibet, quin vir, et uxor simul aliquem de sacro fonte levarent.* Quae doctrina consuetudine in multis locis inducta confirmatur. Notandum est au-

tem, nec in baptismo privatum puero collato ob necessitatem licere parentibus Patrinos agere propriae sobolis; tunc enim nulla est patrini necessitas. Quod si id temere faciant in privato baptismo, nullam contrahunt cognationem spiritualem; si tamen in solemini faciant, cognationem ab ipsis contrahi nonnulli consent, sed alii multi contradicunt. Cum vero in necessitate patres filium baptizant, nullum contrahunt impedimentum petendi debitum. Ita D. Th. in *Suppl. q. 56. art. 1.* qui censem illud revera contrahi, si contra necessitatem baptismum conferant. Sunt tamen multi; qui id negant satis probabiliter, quamvis a gravi peccato excusari nequeant. Vide alia apud auctorem.

CAPUT V.*De Sacramento Confirmationis.*

37. *Quaest. 1.* Quid est confirmation? R. Est unctione chrismatis, sub praescripta forma verborum facta ab Episcopo in fronte baptizati, qua is robur, et gratiae augmentum accipit. Hoc Sacramentum a Christo Domino institutum fuisse nocte Coenae constat ex traditione Ecclesiae, ex Trid. *Sess. 7. Can. 1.* et decreto Eug. IV. in *Instrue. ad Armenios.*

38. *Quaest. 2.* Quaenam est materia remota hujus Sacramenti? R. Est chrisma, confectum ex oleo olivarum, et balsamo benedicto ab Episcopo. Et quidem certum est oleum esse de necessitate hujus Sacramenti ex c. ult. de *Sac. Unct* et ex decreto Eug. IV. Et debet esse oleum olivarum, ut docet S. Th. per quod significatur Spir. S gratia in nos diffluens a Christo, tanquam nostro capite. Certum item est ex praeepte Ecclesiae necessarium quoque esse balsamum. Sunt tamen, qui nolint illud pertinere ad essentiam Sacramenti, licet contraria sententia commun-

De Baptismo, et Confirmatione.

153

nior sit, et probabilior cum D. Th. et Bellarmino, et conformis sit Catechismo Romano, et omnibus Rituibus; et Eucologiis. Unde si forte confirmatio sine balsamo peracta fuerit, debet ita confirmatus iteruin sub conditione confirmari. Non est tamen necessarium balsamum Syrianum, vel Palaestinum, sed sufficit Indicum, ut affirmavit Paulus III. confirmavitque Bened. XIV. *Notif. 183.*

Benedictionem Episcopi necessariam esse saltem ex praeepte Ecclesiae, nemo dubitat. Imo sententia valde probabilis tuerit illam ad essentiam materiae remotae pertinere. Unde non licet confirmationem sine chrismate consecrato conferre, atque ita collata debet sub conditione iterari, cum dubium saltem sit Sacramentum.

39. *Quaest. 3.* Quaenam est materia proxima Confirmationis? R. Est unctione in fronte, per manum Episcopi, in formam crucis facta. Unde adaequata hujus Sacramenti materia constat tum ex impositione manuum Episcopi, tum ex unctione chrismatis, atque utraque ad essentiam pertinet confirmationis. Et quidem de manuum impositione constat ex actis Apost. c. 8. ubi S. Lucas narrat de SS. Petro et Joanne, quod in Samariam missi, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum.... Tunc imponebam manus super illos, et acciebant Spiritum Sanctum. De unctione autem chrismatis, ait Catech. R. tum *Sancta Ecclesia, et Concilia perpetuo docuerunt; tum a S. Dionysio, et complurimis aliis gravissinibus Partibus traditum est, in primisque a Fabiano Pontifice, qui in ep. ad Episc. Orientis, quae citatur Can. Litteris vestris de Consec. dist. 3. Apostolos Chrismatis confectionem a Domino accepisse, nobisque reliquisse, testatus est.* Idem constat ex perpetua Ecclesiae praxi, et traditione, ex Canone Innoc. III., et decreto Eugenii in Concilio Florentino.

40. Et quamvis aliqui primae notae Theologi velint unctionem sacram, quae per signum Crucis sit in fronte ab Episcopo, solum esse ex institutione Ecclesiae, nec pertinere ad essentiam Sacramenti; contraria tamen sententia est moraliter certa, atque conformis declarationi Bened. XIV. in ep. Encyclica ad Episcopos Ritus Graeci, ubi haec habet: *Quod itaque extra controversiam est, hoc dicatur: nimur in Ecclesia latina confirmationis Sacramentum conferri adhibito sacro chrismate, sive oleo olivarum, balsamo commixto, et ab Episcopo benedicto, ductoque signo Crucis per Sacramenti ministrum in fronte suscipiens, dum idem Minister formae verba pronuntiat.*

41. Hinc unctio chrismatis fieri debet in fronte ex c. unico. de S. Unctione, et ex decreto Eugenii IV. et quidem in formam Crucis, ut Ritualia omnia praescribunt, et continetur in Const. Apostolicis. Praescribit etiam Rituale, ut fiat pollice manus dextrae, adeoque graviter peccaret Episcopus, qui ungeret alio digito, ageret enim contra rubricam, et usum Ecclesiae in re gravi. Esset autem validum Sacramentum, cum vere fieret per impositionem manus Episcopi; secus autem dicendum, si fieret penicillo, aut alio quovis instrumento; quicquid pauci contraversint. Quantitas autem chrismatis ea debet esse, quae satis sit ad ungendam frontem confirmandi in figuram Crucis. Denique chrisma debet esse novum, illo scilicet anno consecratum, adeoque graviter peccaret, qui extra necessitatem veteri uteretur; quamvis ad valorem Sacramenti quolibet sufficiat.

42. Quaest. 4. Quaenam est forma Sacramenti Confirmationis? R. Haec a Flor. Concilio designatur: *Signo te signo Crucis, et confromo te chrismate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus S.* Quae verba continent integrum, et perfectam Sacramenti formam, cum in illis exprimatur materia idonea, et

necessaria ad significandum, et conficiendum Sacramentum, sicut et illius effectus, nempe robur per quod ad spiritualem pugnam vexillo Sanctae Crucis, et gratia S. Spiritus armamur. Itaque audiendi non sunt, qui praeter illa verba ad essentiam formae requirunt etiam preces alias, quas ex Rituali praescripto recitat Episcopus ad manus impositionem. Eae enim solum ex praeepto necessariae sunt, nec pertinent ad essentiam Sacramenti. Ita communis sententia cum S. Th. ex Flor. et Trid. et Cathech. Rom. §. 12. dicente, *hanc esse perfectam, et absolutam hujus Sacramenti formam.* Nec ab ea differt quoad substantiam forma Graecorum: *Signaculum doni Spiritus S.* cum per illa verba effectus Sacramenti satis explicetur. Nec unquam illa inter Graecorum errores numerata est in Flor. Concilio; nec alia est in usu Romae in templo S. Atanasii, quod est Ritus Graeci, sciente, et tacente R. Pontifice.

43. Quaest. 5. Quinam sunt effectus confirmationis? R. Tres omnino numerantur. 1. Est character, ut docet Trid. Sess. 7. Can. 9. 2. speciale robur ad praelienda praelia Domini. Imo ex cap. *novissime de Consec.* d. 4. declaratur, in Confirmatione conferri S. Spiritus plenitudinem, similem illi, quam acceperunt Apostoli in die Pentecostes: ita Cathech. Romanus. Et etiam aliquando per hoc Sacramentum prima gratia confertur, ut tradit D. Th. art. 2. ad. 2 Denique tertius effectus est cognitio spiritualis, sicut in baptismo.

44. Quaest. 6. Quaenam sunt caeremoniae Confirmationis? R. In Pontificali Rom. praescribitur, ut Episcopus confirmationem ministrans debeat indui amictu supra rochetum, vel superpelliceum, si sit regularis, ac stola, pluviali albi coloris, mitra, et baculo. Quae omnia omittere certe esset mortale, cum ipsa pertincent ad reverentiam Sacramenti; non tamen

si unum, vel alterum instrumentum deficiat, quia non videtur materia gravis. Baculus autem potest publice exponi, aut ab aliquo ex Clericis detineri, ut significatur ex figura in Pontificali depicta. Imo S. C. de prop. fide declaravit 7. Dec. 1726. sufficere, quod Episcopus sine mitra, adhibita tantum stola confirmet. Quoad caeremoniam alapae, quae infligitur confirmato, eam omittere, secluso scandalo, non est mortale, ut tuerit Suarez cum aliis multis. Idem potiori jure dico de omissione cerei, quae caeremonia non est in Pontificali praescripta, sed solo usu introducta.

45. Quoad locum autem, in rubrica notatur: *Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi.* Et licet in Cap. *Ut jejunii dist. 5. de Consec.* prescribatur, *ut confirmandi accedant jejuni,* idemque in Rom. Pontificali legatur; usus tamen invaluit, ut hoc Sacramentum etiam post prandium conferatur. Sub gravi tamen requiritur patrinus, designandus a Parentibus, vel Episcopo, si confirmandus sit puer. Debet autem esse unus tantum, ipse jam confirmatus, distinctus a Patrino baptismi, et ejusdem sexus cum illo qui confirmatur, nec monachus, nisi factus Episcopus. Quoad modum autem suscipiendi praescribitur in Pontificali R. quod confirmandus ponat pedem super pedem dextrum patrini. Sed hodie in usu est, ut patrinus manum dexteram super dextrum humerum confirmandi ponat; quae consuetudo, ut Concinna testatur, probata est a S. Rituum Cong. 20. Septembbris 1749.

46. Ubi consuetudo viget frons baptizati obliganda est fascia linea, cruce notata, quae postea est comburenda, nec ad profanos usus adhibenda. Solet quoque in aliquibus locis mutari nomen in confirmatione. Parochus autem tenetur in librum referre nomina eorum qui in sua Parochia confirmantur, et nomina

Patrinorum, tum ad sciendam cognitionem spiritualem, tum ad Sacros Ordines suspiciendos. Denique ab Episcopo dari solet benedictio confirmatis, qui admonentur, ne ab Ecclesia discedant, antequam communionem benedictionem suscipiant. Sed ea non est nisi simplex caeremonia, quae omitti solet quando magnus est concursus confirmandorum.

CAPUT VI.

De ministro Confirmationis, et de subjecto ejusdem.

47. *Quaest. 1.* Quisnam est Minister Confirmationis? R. Solus Episcopus est ordinarius Minister hujus Sacramenti. Ita definivit Innoc. III. in c. *Unico de Sac.* *Unct.* Et Trid. Sess. 7. c. 3. ubi ait: *Si quis dixerit, Sanctae Confirmationis ordinarium Ministrum non esse solum Episcopum, sed quemvis simpli- cem Sacerdotem, anathema sit.* An autem simplex Sacerdos confirmare possit ex delegatione R. Pontificis, quaestio fuit olim agitata inter Teologos. Hodie tamen dubitari non potest ex bulla Bened. XIV. incipiente, *Eo quamvis tempore,* ubi Pontifex indulxit ut Sacerdotes Coptis possent urgente necessitate Confirmationem ministrare, additque hoc non esse novum, sed usitatum a S. Greg. M. et aliis Pontificibus. Refertque P. Zacharia in notis ad La-Croixum, Eugenium IV. concessisse cuidam Missionario Ordinis S. Francisci facultatem non solum confirmandi, sed etiam chrisma conficiendi. Ut plurimum tamen dum facultas datur extraordinaria confirmandi, praescribitur, ut fiat chrismate ab Episcopo consecrato. *Bened. XIV. c. 8. lib. VII.*

48. *Quaest. 2.* An Episcopus possit hanc facultatem simplici Sacerdoti concedere? R. Quicquid sit de hac difficulti controversia, inquit laudatus Pontifex

loco cit. *Omnino in confessio est, irritam nunc fore confirmationem a simplici Presbytero Latino ex sola Episcopi delegatione collatam; quia Sedes Apostolica id juris sibi unice servavit.* V. Auctorem laudatum, qui de Orientalium usu, et ritibus late disserit.

49. *Quaest. 3.* An Episcopus possit confirmare alienos subditos? R. 1. Validam esse Confirmationem ab Episcopo quocumque collatam. Peccaret tamen graviter Episcopus, qui aut in aliena dioecesi, aut in propria sibi non subditos confirmaret sine expressa, vel tacita proprii Episcopi consensione. Imo confirmans in aliena dioecesi etiam subditos suos, incurrit suspensionem a Pontificalibus ipso jure ex Trid. Sess. 6. c. 5. et declaratione S. Cong. R. 2. Posse aliquando praesumi consensum proprii Episcopi, cum alieni subditi, longe a sede sua Episcopali viventes, accedunt petentes Confirmationem. Quod potiori jure praesumi potest de iis, qui afferunt ab Episcopo proprio litteras dimissoriales ad Ordines; nec sunt adhuc confirmati.

50. *Quaest. 4.* Quednam est subjectum Confirmationis? R. Omnis homo baptizatus est capax hujus Sacramenti. In Orientali Ecclesia conferuntur infantibus statim post baptismum. Apud Catinos vero consuetudo obtinuit differendi confirmationem, donec pueri rationis usum habuerint, ut praescribit Cat. Rom. Idque consulto statuit Ecclesia Romana, tum ob reverentiam Sacramenti, tum ad vitandum periculum iterationis, tum denique ut suscipientes illud intelligent, se per baptismum fuisse quidem ad Christianam militiam acceptos, per Confirmationem vero fuisse ad pugnam roboratos, et ad perferendos agones per gratiam instructos. Ita Bened. XIV. Constit. *Et quamvis tempore.* Quod tamen non tollit, quominus Episcopus justa de causa possit ac debeat infantibus confirmationem ministrare, ut si mortis immineat pe-

De Baptismo, et Confirmatione. 159
riculum si Episcopus ob longaevam aetatem, vel locorum distantiam non possit facile consueta aetate chrismare. Sieque sanctum fuit in Concilio V. Medionalensi, et ita fert usus in multis Provinciis.

51. Nota hic 1. amentibus esse conferendum hoc Sacramentum, ut docet communis doctrina, et tradit loco cit. Benedictus. 2. In dubio de confirmatione, iteranda est sub conditione, sed major dubitandi causa requiritur, quam in baptismo. 3. In cap. *ut jejuni de Cons. d. 5.* de confirmandis dicitur: *Ut moneantur confessionem facere prius.* Quod merum esse consilium, docent auctores, adeoque sufficit vel contrito perfecta, vel attrito cum confessione, si conscientiam habeant peccati mortalium.

52. *Quaest. 5.* Quomodo sit necessaria susceptio hujus Sacramenti? R. 1. Certum est, non esse necessariam ad salutem necessitate mediæ in quo omnes convenient. R. 2. Gravis est controversia, an sit praeceptum grave suscipiendi hoc Sacramentum, data oportunitate. Negant multi de tali praecepto constare, neque naturali, neque positivo; adeoque ajunt, illud omitere solum esse veniale, nisi intersit contemptus, vel scandalum, vel conscientia propria dictet specialem ejus necessitatem ad vincenda tormenta, vel gravissima pericula ipsius animæ. Alii multi affirman, et videtur id declaratum a Benedict. XIV. in Bulla *Etsi pastoralis*, ubi postquam dixit Confirmationem suscipientes a Presbyteris Graecis invalidem confirmari, nisi accedat tacita^{saltem} approbatio R. Pontificis, haec verba subjungit: *Monendi tamen sunt ab Ordinariis locorum, eos gravis peccati reatueneri, si cum possint ad confirmationem accedere, illam renunt ac negligunt.*